

1. $f(x) = x^3 - 3pqx + (p^3 + q^3)$ යැයි ගනිමු; මෙහි p හා q යනු තාත්ත්වික සංඛ්‍යා වේ. $(x + p + q)$ යනු $f(x)$ හි සාධකයක් බව පෙන්වන්න.

2. $f(x) = ax^4 + bx^3 + 3x^2 - 2x + 3$ ශ්‍රිතය $x^2 - 3x + 2$ න් බෙදූ විට ශේෂය $2x - 1$ වේ. a හා b සොයන්න.

3. $f(x) = (\lambda - x)^4 + (x - 1)^4 - (\lambda - 1)^4$ ශ්‍රිතය $(x - 1)(x - \lambda)$ මගින් හරියටම බෙදෙන බව පෙන්වන්න.

4. සුදුසු ආදේශයක් යොදා $\frac{x^2}{(x^2 + a^2)(x^2 + b^2)}$ භින්න භාග වෙන් කරන්න.

7. $\cos 4\theta = -\sin \theta$ හි සාධාරණ විසඳුම ලබා ගන්න.

8. $\tan(\alpha + \beta) = \frac{3}{4}$ ද $\tan(\alpha - \beta) = \frac{12}{5}$ වේ. එමඟින් $\tan 2\alpha$ ලබා ගන්න.

B කොටස

මෙහි ප්‍රශ්න හතරකට පිළිතුරු සපයන්න.

11. (a) $3x^3 + \lambda x^2 + x - 2$ හි $(x-2)$ සාධකයක් වන පරිදි λ හි අගය සොයා λ හි එම අගය සඳහා $3x^3 + \lambda x^2 + x - 2 = 0$ සමීකරණයට එක් තාත්ත්වික මූලයක් පමණක් ඇති බව අපෝහනය කරන්න.

(b) $f(x) \equiv x^4 + ax^3 + bx^2 - 3x - 2$ බහු පදයෙහි $x-2$ සහ $x+1$ සාධක වේ. a සහ b සොයා ඉතිරි සාධක සොයන්න.

(c) ශේෂ ප්‍රමේය භාවිතයෙන් $(x-a-b-c)$ යනු $(x-a)(x-b)(x-c) - (b+c)(c+a)(a+b)$ හි සාධකයක් බව පෙන්වන්න.

එනමින් හෝ අන්ත්‍රමයකින් හෝ $(x-2)(x+3)(x+1) - 4 = 0$ සමීකරණය විසඳන්න.

12. (a) $f(x) \equiv x^5 + 3x^4 - 2x^3 + 2x^2 - 3x + 1$ ලෙස දී ඇත.

(i) $(x-1)$ හෝ $(x+1)$ යන්න $f(x)$ හි සාධකයක් නොවන බව පෙන්වන්න.

(ii) $f(x)$ යන්න (x^2-1) න් බෙදූ විට ලැබෙන ශේෂය සොයන්න.

(iii) $f(x)$ යන්න (x^2+1) න් බෙදූ විට ශේෂය 2 බව පෙන්වා එහෙයින් $f(x)-2$ හි සාධක සොයන්න.

(b) a, b යනු ධන තාත්ත්වික සංඛ්‍යා නම් $\log_a b = \frac{1}{\log_b a}$ බව පෙන්වන්න. $p^2 + q^2 = r^2$ නම්

$$\frac{1}{\log_{r-q} p} + \frac{1}{\log_{r+q} p} = 2 \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

13. (a) $f(x) = x^3 + \beta x^2 + \gamma x + \delta$ ශ්‍රිතය $(x+1)$ න් හා (x^2-x) න් බෙදූ විට ශේෂ පිළිවෙලින් 2 හා $(x+2)$ වේ. β, γ හා δ වල අගයන් සොයන්න.

(b) $f(x)$ යනු 3 වන මාත්‍රයේ බහුපදයකි. $f(x)$ බහුපදය x^2+1 න් බෙදූ විට ශේෂය $7x-1$ වේ. තවද $f(x)$ හි $(x-3)$ සාධකයකි. එමෙන්ම $f(x)$ බහු පදය $(x+1)$ න් බෙදූ විට ශේෂය -20 වේ. $f(x)$ බහුපදය සොයන්න.

(c) $f(x)$ සහ $g(x)$ වූකලී $3x^2 + x - 2$ මගින් $f(x)$ බෙදූ විට ශේෂය $2x+1$ ද x^2-1 මගින් $g(x)$ බෙදූ විට ශේෂය $x+2$ වන බහු පද දෙකකි. $f(x)+g(x)$ බහු පදයේ ඒකජ සාධකයක් සොයන්න. එකී ඒකජ සාධකයෙන් $f(x)g(x)$ බෙදූ විට ශේෂය -1 බව ලබා ගන්න.

14. (a) $2\cos^2 x - 2\cos^2 2x = \cos 2x - \cos 4x$ බව පෙන්වන්න.

චනයින් $\cos \frac{\pi}{5} - \cos \frac{2\pi}{5} = \frac{1}{2}$ බව ලබා ගන්න.

(b) A, B, C යනු ත්‍රිකෝණයක කෝණ නම්

$\tan(A+B-C) + \tan(B+C-A) + \tan(C+A-B) = \tan(A+B-C)\tan(B+C-A)\tan(C+A-B)$ බව පෙන්වන්න.

(c) $\sin 2x = 2\sin x \cos x$ බව පෙන්වන්න. **චනයින්** $(\cos x - \sin x)^2 = 1 - \sin 2x$ බව ලබා ගන්න.

$4 - 4(\cos x - \sin x) - \sin 2x = 0$ විසඳන්න.

15. (a) $\tan \theta + \sec \theta = \tan\left(\frac{\pi}{4} + \frac{\theta}{2}\right)$ බව පෙන්වන්න. **චනයින්** $\tan\left(\frac{5\pi}{12}\right)$ ලබා ගන්න.

(b) $\sin 3\theta$ හා $\cos 3\theta$ සඳහා සූත්‍ර ලියා දක්වන්න.

චනයින් $\tan 3\theta = \frac{3x - x^3}{1 - 3x^2}$ බව ලබා ගන්න.

මෙහි $x = \tan \theta$ වේ.

$0 \leq \theta \leq \pi$ දී $\tan 3\theta - 1 = 0$ හි විසඳුම් ලබාගන්න. **චනයින්** $x^3 - 3x^2 - 3x + 1 = 0$ සමීකරණයෙහි ප්‍රතිනිත මූල තුන ලබා ගන්න. තවද $\tan \frac{5\pi}{12}$ හි අගය කරණයක් ලෙස ලබාගන්න.

(c) $\cos 2\theta + \cos 4\theta + \cos 6\theta + 1 = 4\cos \theta \cos 2\theta \cos 3\theta$ බව ලබා ගන්න.

චනයින් $4\cos \theta \cos 2\theta \cos 3\theta - 1 = 0$ සමීකරණය විසඳන්න.

16. (a) $0 \leq \theta \leq 2\pi$ සඳහා $2\cos^2 \theta + 10\sin^2 \theta + 6\sin \theta \cos \theta = 1$ සමීකරණය විසඳන්න.

(b) $\cos \theta \cos(60 - \theta) \cos(60 + \theta) = \frac{1}{4} \cos 3\theta$ බව පෙන්වන්න.

චනයින් $\sin 10^\circ \sin 30^\circ \sin 50^\circ \sin 70^\circ = \frac{1}{16}$ බව අපෝහනය කරන්න.

(c) $\sin 3\theta = 3\sin \theta - 4\sin^3 \theta$ බව පෙන්වන්න. $\theta = 18^\circ$ නම් $\sin 2\theta = \cos 3\theta$ බව පෙන්වන්න. **චනයින්**

$\sin 18^\circ - \cos 36^\circ = -\frac{1}{2}$ බව ලබා ගන්න.